Stichting Stadskamer
Raadhuisstraat 34
7001 EW Doetinchem

Gemeente Berkelland
T.a.v. mw. W.A. Wormgoor
Marktstraat 1
7271 AX Borculo

Doetinchem, 06-08-2023

Afgelopen jaren is er door ons en in de regio Achterhoek gewerkt aan het met elkaar richten op “van zorg naar gezondheid”. Daarin zetten we met elkaar stappen, soms grote en soms kleine. Als Stadskamer werken we aan mooie (herstel) plekken voor en door mensen. Aan plekken waar eenieder met zijn of haar eigen (on)mogelijkheden kan aansluiten en meebouwen. De Dorps-Stadskamers dragen enorm bij aan zo gewoon mogelijk meedoen, aan preventie en aan herstelmogelijkheden. Naast de mooie plekken heeft de Stadskamer ingezet op beweging binnen en buiten haar organisatie. Een beweging die soms letterlijk is, maar ook heel vaak figuurlijk in groei en ontwikkeling. Een beweging en verbinding naar de maatschappij toe en omgekeerd. Deze beweging willen we ook komende jaren voortzetten. Dit jaarplan geeft de beweging weer die we voor het jaar 2024 voor ogen hebben wat betreft regionale ontwikkelingen en specifiek voor gemeente Berkelland.

Toelichting begroting conform aanvraag
In de bijlage treft u de begroting. Deze behelst de termijn van 12 maanden. Onderstaand de specificatie:

- De begroting betreft een opening van 8 dagdelen per week
    - Eibergen (Bibliotheek) 4 dagdelen; maandag 13u-16u, woensdag 9u-16u en vrijdag 9u -12u;
    - Neede (Kronenkamp) 4 dagdelen; maandag 9u-16u, dinsdag 13u-16u, vrijdag 9u-12u
- Inzet uren professional; totaal 46 uur per week. Waarvan 32 uur begeleiding groep, 6 uur coördinatie/leggen van verbindingen voor beide locaties, 8 uur procesondersteuning (4 uur per locatie).

De opzet van de begroting is hetzelfde gebleven als in 2023. Wij zijn gehouden aan de CAO Sociaal Werk; de begroting is op de daadwerkelijke salarissen conform CAO voor het jaar 2024 geïndexeerd. Met de overeengekomen cao-afspraken zijn onze loonontwikkeling 15% in 2024 ten opzichte van 2023.

Wij zijn ervan overtuigd dat wij met alles wat we doen een verschil maken voor de inwoners van Berkelland die dat heel hard nodig hebben. Vanuit onze integrale aanpak zetten we in op ontmoeting, samenredzaamheid en herstel. Juist in deze tijd met veel onzekerheden, waar mede door verschillende crisissen mentale gezondheid niet vanzelfsprekend is zetten we met elkaar in op het versterken van de sociale basis.

Heeft u vragen en/of nadere informatie nodig dan horen wij dat graag van u.

Met vriendelijke groet Stadskamergroet,

Janneke Rijks en Everdien Boesveld
Directeur-bestuurders Stichting Stadskamer

Meerjarenbeleid

Ten grondslag aan dit jaarplan ligt ons meerjarenbeleidsplan 2022-2025. In het meerjarenbeleidsplan staat onze koers voor 4 jaar beschreven. Samen zetten we in om meedoen woest aantrekkelijk te maken voor iedereen, op de hoofdthema's Sociale inclusie, Positieve Gezondheid en Herstel. Het meerjarenbeleidsplan is de paraplu waar we als Dorps- en Stadskamers in de regio mee bezig zijn. In dit jaarplan leest u de hoofdlijnen, de uitwerking waar de aandacht zich in 2024 op zal richten voor uw gemeente.

In 2022 zijn we binnen de Stadskamer gestart met een kennismaking met de thema's. Door te voorzien in vragen zoals; wat is positieve gezondheid? Wat verstaan we onder methodisch herstel? En wat betekent sociale inclusie?

De Grote Tribes[1] zijn zo vormgegeven dat deze over het algemeen bestaan uit een kennisdeel waar rondom het thema wordt voorzien in een inhoudelijke verdieping of verbreding, een opdracht/activiteit met betrekking tot het thema waar medewerkers worden uitgedaagd tot het meedenken en bijdragen. Vervolgens is er een moment waarop de ervaringen met elkaar gedeeld kunnen worden, centraal of onderling, waarop tot slot een informele afsluiting volgt.

De input welke middels de Grote Tribe wordt gedaan vertaalt zich door in de werkwijze, initiatieven en projecten welke er binnen de Stadskamer worden ondernomen en de manier waarop hier invulling aan wordt gegeven. De aanpak van de thema's uit het meerjarenbeleidsplan wordt als volgt uitgezet in de Grote Tribes:

2022 Kennismaken: informeren over het thema, leren kennen en herkennen
2023 Aan de slag: meer integreren van het thema en de onderwerpen op de werkvloer
2024 Verrijking: verdieping of verbreding van de huidige kennis en het delen van ervaringen
2025 Inbedden en ophalen: meer structureel/vanzelfsprekend onderdeel van de werkzaamheden

In de aanpak zoals hierboven beschreven is al gestart met de thema's Positieve Gezondheid en Methodisch Herstel, waar sociale inclusie als onderwerp doorlopend in meegenomen is. In 2023 wordt ook gestart met het thema Sociale Inclusie en daarmee de kennismaking met expliciet dit thema. Interculturalisatie zal hier onderdeel van zijn.

GEM (Eco Systeem Mentale Gezondheid)

Vanaf 2022 is gestart met het tweejarige samenwerkingsproject Mental Health Hub, een samenwerking tussen GGNet, de Gemeente Doetinchem en de Stadskamer. Het project is gericht op het bouwen van een sterk verbonden netwerk waarin burgers, ervaringsdeskundigen, familieleden, zorgprofessionals en zorg- en welzijnsorganisatie mensen op het gebied van mentale gezondheid bijstaat, gericht op het beïnvloeden van de zorgconsumptie. Het landelijke 'Ecosysteem Mentale Gezondheid', ook wel GEM genoemd, vormt de veranderstrategie: https://www.denieuweggz.nl/nieuws/de-gem-populatiereis. Het samenwerken in netwerken vindt plaats op alle niveaus: landelijke en lokale samenwerking van partijen, en de samenwerking van het 'oude' en 'nieuwe' systeem. Waaruit een web van verbindingen en samenwerking ontstaat, maar ook een kluwen van complexiteit.

[1] Grote Tribes zijn bijeenkomsten voor alle medewerkers van de Stadskamer waar vanuit onze bedoeling wordt ingezet op ontmoeten, verbinden en kennis delen.

De eerste resultaten zijn vanuit de zogenoemde Veranderateliers (transitiemethode gericht op het in co-creatie ontwikkelen en organiseren van nieuwe interventies) veelbelovend en laten zien dat met een mensgerichte benadering impact gemaakt wordt op het welbevinden van de inwoners en op het huidige zorgsysteem. Inmiddels zijn er op basis van het geleerde stappen gezet richting andere gemeenten binnen de regio Achterhoek en is planvorming gestart op de verdere opschaling in Doetinchem en de regio. Het resultaat heeft impact op het zorggebruik in de WMO, ZVW en WLZ. Concreet leveren de interventies op: het herstel ondersteunend (verkennend) gesprek, herstel netwerk, large groups, ggz modulair, sociale onderneming en e-community, verschuivingen op het gebied van personeel, herbezinning op vastgoed en herverdeling zorgvraag/financiering tussen ZVW en sociaal domein. Het project heeft vanuit ZonMW inmiddels een vervolgsubsidie ontvangen voor 2024.

Gezamenlijke IZA aanvraag

Om het Ecosysteem Mentale Gezondheid door te ontwikkelen én op te schalen in de regio Achterhoek doen we een gezamenlijke IZA aanvraag (GGNet, gemeente Doetinchem, huisartsen, Buurtplein, IrisZorg en Stadskamer). Uitgaande van een populatie van 26% van de inwoners met vragen op het gebied van mentale gezondheid in de afgelopen 12 maanden, gaat het in de regio Achterhoek om +/- 100.000 personen die hun hulpvraag anders bediend krijgen in de toekomst. Waarbij eigen regie en een bredere benadering, in plaats van enkel het psychisch lijden, centraal staat. Het Ecosysteem Mentale Gezondheid begint namelijk bij de vraag van de inwoner en het principe van zelfregie. Verbindende waarden zijn het informeel netwerk, inzet van ervaringsdeskundigheid, naasten en co-creatie. De inwoner kan zelf meer in regie zijn dan in het huidige zorgsysteem doordat er bijvoorbeeld meer keuze is, er niet automatisch van een vaststaand protocol wordt uitgegaan en het contact meer op gelijkwaardigheid plaatsvindt. Er zal ook aandacht zijn voor de inwoner waarbij getwijfeld wordt of hij/zij (tijdelijk) regie kan nemen, maar wel vanuit de uitgangspunten van positieve gezondheid en dus zonder de ontwikkeling van zorgafhankelijkheid.

Zoals hierboven beschreven komen de principes van het mentaal gezondheidscentrum dus terug in het ecosysteem: ondersteuning en zorg voor mensen met psychisch lijden wordt anders, beter en in gezamenlijkheid georganiseerd: dichtbij, met meer diversiteit, digitaal waar het kan, via zelfhulpmodules en met behulp van ervaringsdeskundigen en vooral in samenhang. Zodat we in de (nabije) toekomst vooral een meer passend en sneller antwoord hebben op de vragen van de inwoner. Een voorbeeld hiervan is het verkennend gesprek (in de vorm van een gezamenlijke HOG, Herstel Ondersteunend Gesprek) waar we inmiddels gezamenlijk aan en mee werken en van waaruit de inwoner kan kiezen voor groepsbehandeling of Peer-te-Peer ondersteuning vanuit het Herstel Netwerk. Professionele ondersteuning of zorg is niet altijd het meest passende antwoord op een hulpvraag. Er wordt daarom al sinds 1,5 jaar gewerkt aan een domein overstijgende samenwerking tussen het sociaal domein, gemeente, huisartsenzorg, GGZ en verslavingszorg en in verbinding met wijkzorg (zij participeren in de VeranderAteliers). En hebben hier gezamenlijk al een stevige basis gelegd voor de functionaliteiten van mentale gezondheidscentra in de regio. Hoe dit er exact uit komt te zien willen we uit gaan werken in het regioplan voor de Achterhoek.

Dit interventieprogramma past bij de regionale ambities van de Achterhoek (regiovisie) in de beweging van ziekte naar gezondheid (passende en toegankelijke zorg) en sluit aan op het meest actuele regionale beeld en IZA doelen voor wat betreft passende zorg en het versterken van de samenwerking tussen huisartsenzorg, het medisch domein en sociaal domein. GEM is ook voor Achterhoek Gezond ontwikkelplek om te leren wat de werkzame principes zijn om de beweging te maken naar meer gezondheid en deze principes verder uit te rollen in de Achterhoek.

Zelfregie- Herstelsteunpunten IZA

In een ecosysteem zijn verschillende keuzes mogelijk waar inwoners zelf een beroep op kunnen doen bij het werken aan hun mentaal welbevinden. Een belangrijke keuzemogelijkheid is een herstel- of zelfregie steunpunt als de Dorps- Stadskamer.

Minister Conny Helder heeft uitgesproken dat er in het Integraal Zorgakkoord is beschreven dat dergelijke initiatieven op meer plekken in Nederland nodig zijn en van plan is op te schalen. Daarnaast is er eind april 2023 ook in de tweede kamer unaniem gestemd voor een concrete aanpak om te komen tot een landelijk dekkend netwerk van laagdrempelige steunpunten.

Als Stadskamer zijn we trots dat wij in de Achterhoek, reeds in 5 gemeenten, al een omgeving bieden aan inwoners om laagdrempelig en dicht bij huis in de eigen omgeving aan herstel kunnen werken. Stuk voor stuk mooie plekken die allen een eigen sfeer ademen. Ontstaan uit de vraag van mensen, vanuit onze kernwaarden: eigenheid, eigenaarschap, gezamenlijkheid en groei & ontwikkeling.

Onze kernwaarden en de bedoeling van de Dorps- en Stadskamers passen bij de uitgangspunten vanuit IZA met betrekking tot laagdrempelige steunpunten:

Laagdrempelig:
- Verbonden aan de community (wijk/buurt, of online community)
- Iedereen is welkom (stigma vrij/geen indicatie)
- Waar ook mensen met EPA, aansluiting vinden en zich welkom voelen

Steunpunt:
- Collectieve ervaringskennis
- Ervaringsdeskundigen in de lead
- Bottom-up
- Wederkerigheid en gelijkwaardigheid
- Samenwerking met de ketenpartners
- Vrije ruimte (zonder stappenplan, protocollen, maar vanuit ‘wat past bij jou?’)
- Gericht op herstel vanuit zelfregie

Herstelacademie

Bij de deelnemers van de Stadskamer zien we dat er vaak sprake is van ontwrichting op bepaalde levensgebieden. Mensen hebben het nodige in hun rugzak en daar soms al wel of heel weinig mee gedaan. Wij geloven in het herstellend vermogen en de eigen kracht van mensen. Dat er een plek mag zijn voor persoonlijke groei, zelfonderzoek, inzicht, ontwikkeling, het vergroten van het zelfvertrouwen en ontmoeting is er gestart met Herstel Samen.

In samenwerking met ervaringsdeskundigen en vrijwilligers is er vanaf 2022 nagedacht over hoe een herstelbeweging eruit zou komen te zien in de vorm van een Herstelacademie. Er hebben werkbezoeken plaatsgevonden naar Herstel Academie of herstelbewegingen op andere plekken en er is veel gesproken over hoe herstel meer genormaliseerd kan worden. In Doetinchem zijn we gestart met het versterken van de herstelbeweging hier geven we vanuit diverse onderdelen vorm aan:

- Herstelacademie: Stads- en Dorpskamers zijn allen een herstelinitiatief, zij bieden in de Achterhoek herstelgerichte activiteiten waaraan met, door en voor inwoners vorm wordt gegeven. Met ervaringskennis, deskundigheid en kleur lokaal. Mooie plekken waar mensen mee kunnen doen.

- Herstel Samen: de wens om het aanbod van herstelgerichte trainingen verder uit te rollen binnen de Achterhoek. Zodat deze ook bij de andere Stadskamer vestigingen worden aangeboden.
- GEM (Ecosysteem Mentale Gezondheid): een Herstelnetwerk van diverse organisaties binnen de geestelijke gezondheidszorg. Welke door middel van het herstelnetwerk de toegang tot de GGZ willen terugdringen en tevens meer in te zetten op preventie.

Het opzetten van een Herstelacademie was tevens vanuit GEM een gewenst doel. Deze gedachtegang is doorontwikkeld tot het creëren van een Herstelnetwerk. Een netwerk waar gebruik gemaakt wordt van het reeds bestaande aanbod en deze verder (naar behoefte) uitgebreid kan worden. Waar er middels het contact met een medewerker van het Herstelnetwerk wordt besproken waar iemand behoefte aan heeft en welk aanbod van herstelactiviteiten daarop aansluit. In 2024 wordt een start gemaakt met het opzetten van het Herstelnetwerk en het verder helpen van mensen ten opzichte van hun herstel. GEM richt zich in eerste instantie op Doetinchem, maar het is de bedoeling om deze in later stadium vanuit de IZA aanvraag ook kleur lokaal uit te rollen in de andere gemeenten in de Achterhoek waar we actief zijn.

Duurzame inzetbaarheid Stadskamer medewerkers

In tijden van een krappe arbeidsmarkt is duurzame inzetbaarheid van medewerkers van nog groter belang. Binnen de Stadskamer heeft duurzame inzetbaarheid structureel aandacht, waar wij inzetten op Positieve Gezondheid voor onze medewerkers, vrijwilligers en bezoekers. Waar we in deze brede context mensen laten kennismaken (bewust en onbewust) met positieve gezondheid. Dit doen we bijvoorbeeld door de activiteiten welke worden aangeboden, de onderlinge benadering en een gezonde keuken.

Voor onze medewerkers hebben wij ons beleid uitgebreid en bijgewerkt op onderwerpen als generatieregeling, thuiswerkregeling, en loopbaanbudget. Ook brengen wij leefstijl onder de aandacht middels het Preventief Medisch Onderzoek, het Medewerker Tevredenheid Onderzoek, personeelsgesprekken, gezonde voeding vanuit eigen cateringteam en het speerpunt uit het meerjarenbeleidsplan: Positieve gezondheid. Dit laatstgenoemde onderwerp is onze kapstok en rode draad voor onze personeelsactiviteiten, groei & ontwikkel aanbod, verzuimbegeleiding en personeelsgesprekken.

Leefstijl is bij ons de afgelopen jaren steeds zichtbaarder en bespreekbaarder gemaakt. Inmiddels maakt ons eigen cateringteam gezonde lunch- en afhaalmaaltijden klaar, tevens verzorgen zij vaak versnaperingen tijdens teamsessie of personeelsbijeenkomst, waardoor gezonde voeding zichtbaar en toegankelijker is voor iedereen, zowel bezoekers als werknemers. Op de locaties in de gemeenten buiten Doetinchem doen we dit door samen met bezoekers en/of vrijwilligers te koken, er wordt dan bijvoorbeeld soep, een gezonde lunch of warme maaltijd gemaakt. Verder wordt naast het PMO ook in de gesprekken van leidinggevenden en HR gesproken met de medewerkers over leefstijlonderwerpen als werk/privé balans, zingeving, balans in inspanning en ontspanning, en mindset.

In onze (verzuim)begeleiding van medewerkers hebben wij veel ruimte voor persoonlijke omstandigheden van medewerkers en is werk/privé balans altijd een onderwerp van gesprek. Daarnaast hebben wij bijv. een huiscoach ter beschikking om werknemers bij te staan als er aanvullende hulp nodig is bij herstel. Iedereen moet wel eens ergens van herstellen is bijvoorbeeld ons motto die wij uitdragen. We handelen dan ook, in samenspraak met de medewerker, preventief

bij grote live events als ouder worden, mantelzorgtaken, scheiding, overgang, etc. Medewerkers weten hun leidinggevende en de HR-adviseur te vinden om dit te bespreken en samen te kijken naar een passende interventie waar nodig. Maar ook binnen het team wordt dit veelvuldig met elkaar gedeeld bij het incheck- en uitcheckmoment aan het begin en einde van een werkdag zodat er op elkaar gelet en met elkaar gedeeld kan worden. Verder blijven we veelvuldig communiceren over de mogelijkheden van het loopbaanbudget en het IKB, welke inmiddels reeds in toenemende mate worden ingezet door medewerkers voor hun algeheel welbevinden.

Momenteel ervaren wij een algemeen maatschappelijk punt van aandacht, namelijk het mentaal welbevinden van de mensen is. Dit is zichtbaar bij onze doelgroep, maar ook van invloed op onze medewerkers. Komend jaar willen wij daarom hier meer focus op aanbrengen door inzet van de volgende middelen en mogelijkheden.

Ons thema daarvoor wordt **Grenzen**.

Met dit thema zullen wij een cursus Ongekunsteld aanbieden aan onze medewerkers waarbij ze leren ongekunsteld zichzelf te zijn en nog meer eigenaar te worden van hun grenzen en verantwoordelijkheden. We gaan dieper in op het signaleren, bewust worden/zijn van en het handelen naar je persoonlijke grenzen. Dit heeft te maken met gedrag en patronen bij jezelf, maar ook van de ander. Het doel is vertrouwen opbouwen, succes ervaren in het doen zodat je ervaart dat het werkt.

Dit jaar hebben reeds een heel aantal medewerkers een cursus NLP gevolgd wat bewustzijn creëert op het gebied van communiceren en kalibreren. Deze cursus zal bij voldoende animo in herhaling worden aangeboden. Daarnaast zijn de cursussen Omgaan met emotie en agressie van Kudding een belangrijke oefenmogelijkheid in grenzen herkennen en bewaken. Deze zal ook komend jaar uitgebreid aan bod komen met een dagtraining voor elke medewerker. Ook zal de cursus Yucel Methode opnieuw worden aangeboden nu zij deze vorm van methodisch herstel hebben gekoppeld aan Positieve Gezondheid.

In onze personeelsbijeenkomsten en personeelsgesprekken zullen wij veelvuldig aandacht besteden aan ons samensturende karakter. Dit betekent dat onze teams zelfsturende zijn, maar in nauwe samenwerking met team ondersteunende diensten en de andere teams. Vandaar dat wij het zogenoemde samensturende karakter gaan stimuleren door helderheid te scheppen in verwachtingen en verantwoordelijkheden. Wie is waarvan, wat ligt waar, hoe vraag je hulp, etc. Een belangrijk element hierin is het elkaar beter leren kennen, weten van elkaar wie waarvan is en waarvoor staat. Dit stimuleren we middels budget voor teamuitjes, teamsessies op basis van talentscans en de GO-cyclus.

De GO-cyclus is een werknaam voor onze nieuwe methode van Groeien en Ontwikkelen. Sinds 2022 worden we begeleid door Eliter in het toepassen en inbedden van deze nieuwe methode en het doorvoeren van de uitgangspunten in ons strategische HR-beleid. Uitgangspunt is dat de bedoeling van de Stadskamer in verbinding met ieders individuele rol, de verwachtingen & doelen en groei & ontwikkeling. Hiermee word je als medewerker verbonden aan de missie van de organisatie, biedt het heldere verwachtingen over je eigen rol en hoe je daarin kan floreren, leer je reflecteren op je eigen handelen en evalueer je regelmatig op de vraag; word ik nog gelukkig van de Stadskamer en wat is er nodig om samen verder te kunnen groeien?

Op deze manier krijgt elke medewerker zijn eigen Route van zijn Rol wat aansluit bij onze methodiek van de Route van de Vraag en worden methodieken meer een geheel binnen de Stadskamer wat zorgt voor helderheid en herkenbaarheid. De cyclus bestaat uit twee keer per jaar een reflectiemoment binnen het team en twee keer per jaar een evaluatiemoment met leidinggevende en/of HR. In 2022 zijn we gestart met een pilot bij het grootste team, inmiddels zijn we deze cyclus aan het uitrollen binnen de organisatie waarbij ook de andere teams worden meegenomen in deze nieuwe methode.

De verwachting is dat dit eind 2023/begin 2024 alle medewerkers zijn geïntroduceerd in de methode. Verder zal door HR samen met Eliter de strategische HR-agenda voor 2024 verder uitgewerkt worden in concrete acties. De focus ligt daarbij o.a. op het optimaliseren van werving&selectie, employer branding en onboarding, waarin de GO-cyclus ook geïntegreerd zal worden. Tot slot wordt er nog onderzocht hoe we de inhoud van onze talentscans, die elke medewerker bezit, verder kunnen opnemen in deze methode.

Op deze manier werken we toe naar het structureel inbedden van de onderwerpen die te maken hebben met positieve gezondheid en van grote invloed zijn op de duurzame inzetbaarheid van onze medewerkers.

(O)GGZ

De Stadskamer (O)GGZ-locatie in Doetinchem onderscheidt zich door het zijn van een voorliggende laagdrempelige plek waar mensen tot rust kunnen komen, om van daaruit te proberen mensen te motiveren om weer stappen te ondernemen. Daarnaast vangen we mensen op die een flinke weerstand hebben opgebouwd tegen de bestaande hulpverlening. We proberen vanuit vertrouwen mensen weer verder te begeleiden om hulp aan te gaan. En trachten vanuit de samenwerking met IrisZorg en/of GGNet deze hulpverlening te bewerkstellingen. Samen met de voorziening van IrisZorg zetten wij met onze herstelgerichte inloopvoorziening in op een sluitende en vooral laagdrempelige ketenaanpak. De Huber locatie is 7 dagen per week, jaarrond geopend. De openingstijden zijn aansluitend op de nachtopvang van IrisZorg waarmee de sluitende aanpak wordt gerealiseerd.

Daarnaast draagt ook de inzet van bemoeizorg terdege bij aan het bereiken van en de haak maken met de doelgroep. Al met al behelzen deze interventies een behoorlijke impact voor een grote groep mensen. Deze (O)GGZ-inloop heeft een duidelijke regionale functie. Mensen die gebruik maken van deze voorziening weten ons juist op deze functie te vinden, ongeacht uit welke gemeente uit de Achterhoek zij ook komen.

Zij vinden aansluiting bij een soortgelijke doelgroep/vraag. Deze groep mensen vinden wij niet in de Dorpskamers/Stadskamers die in de omliggende gemeenten zijn, aangezien mensen daar dan “buiten de boot” vallen en geen aansluiting vinden. Doetinchem vervult hier vanuit haar stedelijke positie duidelijk een centrumgemeente functie. Mensen met problemen op het (O)GGZ-vlak vinden in deze inloop aansluiting, lotgenotencontact, (h)erkenning en gezien haar stedelijke positie een zekere anonimiteit waar mensen laagdrempelig de toegang toe vinden vanuit de gehele Achterhoek.

Bemoeizorg

Sinds juli 2021 zijn wij op verzoek van u als gemeente(n) in de Achterhoek gestart met bemoeizorg. Bemoeizorg “nieuwe stijl” is een vorm van zorg die is bedoeld voor mensen die niet zelf om hulp vragen. Het kan gaan om mensen met een verstandelijke beperking, met psychische, psychiatrische, lichamelijke, verslavings- en/of sociale problemen. Ze kunnen in de war zijn, geïsoleerd raken,

vereenzamen of zichzelf verwaarlozen. Door hun problemen kunnen ze overlast geven aan hun omgeving of de omgeving maakt zich zorgen om hen.

In veel gevallen zijn ze niet in staat de weg te vinden naar reguliere hulpverlening en/of daar gebruik van te maken. Tevens zijn er weinig mensen in hun omgeving op wie ze kunnen terugvallen voor steun. Bemoeizorg is een open, outreachende en flexibele vorm van 'zorg'. Open omdat niet een beperking of diagnose centraal staat, outreachend omdat de medewerker 'er-op-af' gaat en flexibel in locatie, tijd en duur van de inzet. Bemoeizorg heeft tot doel de zelfredzaamheid van mensen – waar zorgen om zijn – te vergroten en hun situatie te stabiliseren. Dat doen we door hen in beeld te krijgen, een vinger aan de pols te houden en waar mogelijk of noodzakelijk toe te leiden naar reguliere zorg of ondersteuning. Bemoeizorg heeft een regionale Achterhoekse functie. Stadskamer verricht vanuit haar ervaringsdeskundige visie bemoeizorg.

In 2023 focussen wij ons op meer zichtbaarheid in de verschillende gemeentes in de Achterhoek. Er is (medio juli 2023) al met veel mensen van verschillende sociale teams of veiligheidsregisseurs gesproken zodat we elkaar wanneer nodig beter weten te vinden. Casussen lopen hierdoor soepeler, men weet ons te vinden, wil informatie of spart samen op casusniveau.

De bemoeizorg heeft het afgelopen jaar bijna alle casussen via een netwerkpartner aangereikt gekregen. Als bemoeizorg worden wij regelmatig uitgenodigd voor een multidisciplinair overleg met verschillende doelen. Wij worden ingezet als sparringpartners, partner in casussen of informatieverstrekkers. Hiernaast worden wij regelmatig benaderd voor het geven van een presentatie over bemoeizorg of om ervaringen te delen met anderen. Dit kunnen leerlingen zijn, mensen in het werkveld of andere belangstellenden. Onze plek aan de Hubernoodtstraat ((O) GGZ-inloop) werkt door in de bemoeizorg omdat het een natuurlijke vind plek is. Niet alleen voor de bezoekers maar ook voor netwerkpartners. Het plannen van gesprekken is hierdoor laagdrempelig voor alle partijen.

Plannen 2024

Het doel in 2023 is het creëren van een breder netwerk, sneller kunnen schakelen met diverse partijen om de doorstroom vanuit de bemoeizorg soepeler te laten verlopen. Hiervoor waren en zijn een aantal actiepunten nodig om dit in 2023 verder te kunnen ontwikkelen, zoals: promotie (wat is de pilot en voor wie), netwerken, schakelen met gemeenten met betrekking tot knelpunten, regionaal op pad, interactie met zorgkantoor, zorgaanbieders en reclassering.

Zoals hierboven is beschreven zetten wij in 2023 in op het leggen van een fundering voor bemoeizorg, het in beweging krijgen van trajecten en de verantwoordelijkheid leggen bij de juiste persoon, instelling of ambtenaar (regievoering). Als logisch vervolg gaan we in 2024 verder met het samenbrengen van personen, instanties, ambtenaren en andere betrokkenen op casus niveau en maatschappelijk niveau. Wij ervaren dat door uitbreiding van het netwerk de vraag naar bemoeizorg toeneemt. We worden beter gevonden en vaker gevraagd met betrekking tot complexe situaties. Hierdoor volstaan de huidige uren bemoeizorg niet.

Met de Plantsoenstraat in Doetinchem als beoogde nieuwe (O)GGZ-locatie willen wij inzetten op een multifunctionele bemoeizorg ruimte. Een ruimte welke beschikbaar is in het pand voor andere samenwerkingspartners. De functie van de ruimte is: alle lagen en betrokkenen bij bemoeizorg verbinden. Hoe mooi is het dat de ''huiskamer van de straat'' een ruimte bevat waar onder andere ambtenaren, maatschappelijk werkers, buurtcoaches, GGNet of andere betrokken partijen kunnen werken of mensen kunnen ontvangen. Het doel is de drempel zo laag mogelijk houden en eenieder in

warmte en toegankelijkheid hun eigen traject te kunnen laten volgen. We hebben op onze huidige plek aan de Hubernoodstraat ervaren dat dit werkt, hier werkt geregeld een buurtcoach op deze manier. De nieuwe locatie aan de Plantsoenstraat biedt hier meer mogelijkheden toe, waardoor er meer verbinding tot stand kan worden gebracht.

Verder willen we, nog meer dan nu, op pad in de Achterhoek. De straat op om zo contact met mensen op te bouwen en/of te onderhouden. Ook willen we in 2024 bemoeizorg bij nog meer inwoners en organisaties onder de aandacht brengen door het organiseren van een symposium.

Toename vraag

Doordat ons netwerk groeit, gemeenten, sociaal teams e.d. ons beter weten te vinden neemt de vraag toe. Daarnaast zien we ook een behoorlijk toenemende vraag vanuit “arbeids” migranten vanuit de volgende EU-lidstaten Bulgarije, Estland, Hongarije, Letland, Litouwen, Polen, Roemenië, Slovenië, Slowakije en Tsjechië. Zij vallen regelmatig uit het arbeidsbeleid (en leven dan vaak op straat) door onder andere middelen misbruik, gedragsproblemen of niet overeenkomende arbeidsvoorwaardes. Deze groep mensen valt tussen wal en schip. Bemoeizorg signaleert deze zaken en maakt deze kenbaar. In 2024 willen wij op deze groep kunnen inzetten vanuit bemoeizorg. De inloop locatie aan de Hubernoodtstaat is de enige plek in de regio waar zij toegang tot hebben. Verder krijgen zij geen hulp, ze blijven hiermee zorg mijdend, waardoor deze mensen niet verder kunnen en hun situatie vaak zorgwekkender wordt en de maatschappelijke kosten toenemen. Om verslechtering van deze situatie te voorkomen willen we daar in 2024 op in zetten.

Plannen 2024 in Berkelland

Inloop en ontmoeting

Bedoeling
De plek waar inwoners van de gemeente Berkelland binnen komen voor een praatje, koffie of thee een spelletje en een start kunnen maken met hun 'Route van de Vraag'.

Wij staan voor mooie plekken in de samenleving waar we kennismaken met mensen en hun wensen. Vanuit onze voorziening wordt samen gekeken naar de persoonlijke vraag. Voor de één staan sociale contacten centraal, een ander is op zoek naar zinvolle daginvulling om dagelijkse structuur te scheppen of behouden. Vanuit de 'Route van de Vraag' gebruiken bezoekers de Dorpskamer als opstapje richting vrijwilligerswerk of om aan te sluiten bij een leuke vereniging. In sommige situaties is er uitstroom naar betaald werk op de reguliere arbeidsmarkt. Graag willen we dat in 2024 voortzetten en bezoekers verder laten ontwikkelen.

Sociale inclusie; meedoen WOEST aantrekkelijk maken!
Meedoen Woest Aantrekkelijk maken gaat over sociale inclusie. Over echt meedoen en er echt bij horen. Het gaat om het streven naar een goed leven voor iedereen. Letterlijk betekent dat insluiting, het tegenovergestelde van uitsluiting. Armoede en eenzaamheid zijn vaak onlosmakelijke gevolgen van sociale uitsluiting. Sociale inclusie gaat ook over het creëren van tweerichtingsverkeer tussen de samenleving en een (kwetsbaar) persoon.

Activiteiten
De Dorpskamers in Neede en Eibergen zijn een plek voor mensen om hun talenten en kwaliteiten verder te ontwikkelen. Waar mensen mogen zijn. We gaan dieper in op de persoonlijke vraag van de bezoeker en ondersteunen/faciliteren waar nodig bij het plannen, bijstellen en realiseren van ideeën, initiatieven of stappen richting (vrijwilligers)werk. Hierbij maken we gebruik van onze werkwijze de

'Route van de Vraag'. Heeft iemand nog even geen idee of vraag; in onze maandplanning staan activiteiten opgezet door en voor bezoekers. De maandplanning ondersteunt de kwetsbare en zoekende bezoeker die nog niet helder heeft wat hij of zij wil. Daarnaast biedt het de overige bezoekers een hou vast van wat zij samen organiseren.

Als we merken dat een voorliggende voorziening zoals de Dorpskamer, om welke reden dan ook, niet de juiste ondersteuning biedt verwijzen wij binnen ons netwerk door om te zoeken naar een passende plek. Dit doen o.a. in overleg met Team Voormekaar, praktijkondersteuners en (ambulant) begeleiders.

Positieve gezondheid

Bedoeling
Binnen de Dorpskamer wordt gekeken naar het welbevinden van mensen. We kijken naar meedoen, zinvolle daginvulling, structuur, betekenis/zingeving en groei en ontwikkeling. Op basis van de vraag van mensen, vanuit hun eigen regie. Daarbij werken we met elkaar op het gebied van lichamelijke en psychische gezondheid.

Beroepskrachten van de Dorpskamer zijn opgeleid in de door ons ontwikkelde methodiek “Route van de Vraag’. Hierbij werken we aan de intrinsieke motivatie van bezoekers om te komen tot meer eigen regie, herstel en/of (maatschappelijke) participatie. Het werken aan positieve gezondheid draagt hieraan bij. Het spinnenweb model positieve gezondheid (Machteld Hubert) kijkt vanuit 6 dimensies naar positieve gezondheid; dagelijks functioneren, lichaamsfuncties, mentaal welbevinden, zingeving, kwaliteit van leven en meedoen. Het Instituut voor Positieve gezondheid (IPH) zegt daarover: “Gezondheid als het vermogen om je aan te passen en je eigen regie te voeren, in het licht van de sociale, fysieke en emotionele uitdagingen van het leven’’. Aanvullend op en passend bij onze visie en missie gaan wij deze bredere kijk op de methode ‘positieve gezondheid’ toepassen op onze ‘’Route van de Vraag ‘’ methodiek. Voor bezoekers, deelnemers en vrijwilligers die dat zelf willen en kunnen, om hen zoveel mogelijk eigen regie te kunnen laten voeren binnen de Dorpskamer.

Activiteiten
Binnen onze dienstverlening leveren wij een bijdrage aan een gezondere levensstijl van onze bezoekers doormiddel van bewegen, gezonde lunches en soepen. In gesprek gaan over het nut van goed voor jezelf zorgen door middel van een spelvormen (het spel “Alles op tafel” of Interessespel), Daarmee dragen we bij aan het verbeteren van het welzijn van onze bezoekers.

Het wekelijks gezamenlijk klaarmaken van gezonde lunches en maaltijden. Bij de bereiding hiervan wordt gekozen voor verse groenten en bereiding ''zonder pakjes en zakjes''. We bieden gezonde alternatieven voor minder gezonde eetgewoonten. Wij laten bezoekers kennismaken met een verantwoorde, gezonde(re) keuze. Voor advies over voeding of het maken van recepten maken we gebruik van ons netwerk binnen Eibergen Gezond.

Verder gaan we contacten leggen met Moestuin de Berg in Neede om te kijken wat we voor elkaar kunnen betekenen. Onze wens is om daar onze verse groente vandaan te kunnen halen. Om zo in te spelen op het voedselaanbod en voedselverspilling tegen te gaan. Wellicht kan een deel van onze bezoekers een bijdrage (gaan) leveren aan het onderhoud van deze moestuin.

Onder positieve gezondheid verstaan wij ook; Vitaal ouder worden, MEEDOEN woest aantrekkelijk maken, herstel, ergens bij horen en jezelf ‘zinvol’ voelen.

Vitaal ouder worden

Bedoeling
Het aantal ouderen neemt toe. Daarnaast blijven inwoners langer thuis wonen. De vraag naar zorg blijft toenemen, waarbij het aantal beschikbare mantelzorgers daalt. De professionele zorg staat onder druk, deze druk zal de komende jaren alleen maar toenemen.

Activiteiten
We merken dat er binnen onze bezoekers interesse is in een valpreventie training. Echter zien we in de praktijk ook dat bezoekers zich hiervoor aan de ene kant nog te goed voelen en aan de andere kant een drempel ervaren om zich individueel aan te melden. We gaan in overleg met de Sportfederatie onderzoeken wat de mogelijkheden zijn m.b.t. valpreventie op locatie.

De drempel voor onze doelgroep is te hoog om aan te sluiten bij een (sport)vereniging of clubje. We promotoren dit en brengen het onder de aandacht. In de praktijk zien we echter dat aanmelding uitblijft. Onder andere vanwege de eventuele kosten, vervoer en/of verplichtingen. Daarom willen wij in 2024 bewegen structureel op het programma zetten. Laagdrempelig en ongedwongen. Dit kan bijvoorbeeld zijn een wandeling, bewegen vanaf de stoel, eens kijken bij een lokale (sport)vereniging of externe partijen zoals Sportfederatie Berkelland uitnodigen.

In het najaar van 2023 starten we met het project 'Beweeg kratten' van SFB. Dit project loopt door tot de maand juli in 2024. Aan het eind van dit project gaan we samen met onze bezoekers bepalen op welke manier we structureel invulling gaan geven aan het samen bewegen.

Herstel

Bedoeling
Binnen de Stadskamer werken we vanuit de eigen regie van bezoekers. Ook als het gaat om herstel; iedereen moet namelijk weleens herstellen van iets. Om persoonlijk herstel vorm te kunnen geven moet iemand uiteindelijke zelf kiezen en beslissen welke steun en zorg daarbij passend is. Dat vraagt kennis van de mogelijkheden en ruimte om uit te proberen. Als Dorpskamer zijn we graag zo'n *'uitprobeerplek'*. We maken hierbij gebruik van ervaringskennis. Een ervaringsdeskundige, of iemand

met een soortgelijke ervaring, kan vanuit eigen ervaringen met ontwrichting en herstel bij dit proces ondersteunen. Het onnodig overnemen van verantwoordelijkheid wordt hierbij zoveel mogelijk uitgesloten. Herstellen doe je niet alleen in de psychiatrie of tijdens een behandeling. Juist het herstellen in de maatschappij, in de eigen omgeving, is van groot belang. Het gaat erom dat iemand zijn of haar eigen plek in de wereld gaat (her)vinden. Als Dorpskamer zetten we in op onze rol van preventie om te voorkomen dat iemand maatschappelijke rollen verliest. We laten ruimte voor eigen regie en het nemen van risico's die bij het leven horen.

Activiteiten
Als Dorpskamer zetten we in 2024 in op het starten van ten minste één herstelgerichte groep. *We* willen voor alle inwoners uit Berkelland zichtbaarheid geven aan het werken aan herstel. Denk hierbij aan onderwerpen zoals autisme en eenzaamheid. Naast het voeren van peer to peer gesprekken willen we ook inzetten op Kunst & Herstel. In Doetinchem wordt dit gedaan door een 'Spring in Cursus'. In 2024 gaan we onderzoeken of er behoefte en draagkracht is in Berkelland aan een soortgelijke cursus.

Signaleringfunctie

De Dorpskamer wordt ervaren als een veilige, laagdrempelige plek. Dit maakt dat bezoekers soms meer openheid geven in hoe het nu "echt" met hen gaat. Tijdens gesprekken komt bijvoorbeeld naar voren dat men niet in staat is zich te houden aan afspraken die gemaakt zijn met bijvoorbeeld een behandelaar. In overleg gaan we in gesprek met de bezoeker. We willen zeker niet functioneren als spion of verklikker maar laten de bezoeker de consequenties inzien van hun keuzes. Waarna men in de toekomst (hopelijk) tot andere keuzes kan komen.

De Dorpskamer houdt nauw contact met GGNet, Team Voormekaar en andere betrokken zorgorganisaties. Soms uiten we onze zorgen over een bezoeker aan derden. Dit doen we alleen als we dat echt noodzakelijk vinden en altijd in overleg en/of samenspraak met de bezoeker.

Arbeidsmatige daginvulling

Bedoeling
Wij constateren in de gemeente Berkelland dat er voor een groep kwetsbare inwoners iets mist in de basis. Vanuit de 'Route van de vraag' gesprekken horen we terug dat er een grote behoefte is aan voorliggende participatieplekken en arbeidsmatige daginvulling vanuit de herstelgerichte aanpak. Het vinden van arbeidsmatig werk via netwerkpartners, zoals Fijnder, is op dit moment lastig. We zijn daarom samen met bezoekers opzoek gegaan naar alternatieven. Deze hebben we gevonden in houtbewerking en creatief met o.a. stof. In 2024 gaan we verder onderzoeken welke mogelijkheden dit voor bezoekers kan opleveren. In de gedachtegang dat het voor iedereen leuk is en blijft. Bij voorkeur maatschappij steunende activiteiten die ertoe doen. En dat bezoekers zich, op hun eigen tempo, kunnen blijven ontwikkelen. In de komende maanden zullen we hierin verder optrekken met Culturije en de Maxx school in Neede. Zo zijn de eerste contacten met Stichting Vlearmoes-plein Neede gelegd om te kijken of en op welke manier we een samenwerking kunnen aangaan met elkaar. In gesprek met u als gemeente, samenwerkingspartners en andere stakeholders horen wij deze behoefte ook terug. Wij zien kansen om dit te onderzoeken en een sluitende aanpak in te kunnen richten.

Activiteiten
In 2024 gaan we aan de slag met houtbewerking voor lokale initiatieven en ondernemers. Na overleg met Culturije zijn o.a. de MaXx school en Stichting Vlearmoesplein Neede benaderd om bewegwijs-borden te maken voor verschillende doeleinden. Daarnaast maken we van gekregen stofpartijen vlaggenlijnen, schorten en alles wat onze creatieve bezoekers verder nog bedenken. In 2023 hebben we gezien dat het gezamenlijk werken aan een doel een gevoel van saamhorigheid oplevert. Komt iemand er even niet uit, dan staat er altijd wel iemand klaar om te ondersteunen. Dit willen we het komende jaar verder uitbreiden en op de kaart zetten.

Stadskamer Jongeren

Veel jongeren ervaren mentale problemen. Dat heeft verschillende oorzaken. De coronacrisis, klimaatproblematiek en de oorlog in Oekraïne spelen volgens onderzoekers hierbij een grote rol. Sociale contacten leggen wordt daardoor lastig, omgaan met crisissen en de druk vanuit school en maatschappij zorgt ervoor dat bij jongeren mentale problemen oplopen. De groep jongeren vormt een specifieke doelgroep. Die ervaring hebben wij bij RA/Stadskamer inmiddels opgedaan. Een doelgroep met een eigen behoefte, tempo en karakter. We maken meedoen ook mogelijk voor deze groep. We maken als Stadskamer een beweging waarbij persoonlijk herstel steeds belangrijker wordt, daar richten wij ons ook op met de doelgroep jeugd. Deze jongeren zijn in de leeftijd van ongeveer 12 tot 30 jaar. We proberen deze jongeren te matchen op leeftijd/interesses in dat wat zij nodig hebben gericht op herstel. Nadat we in Doetinchem hiermee gestart zijn merken we ook dat in andere gemeenten deze vraag opkomt.

Eind 2022 kwam bij ons de vraag om te voorzien in een behoefte, gericht op het opdoen van (nieuwe) sociale contacten, bij jongeren (meest jongvolwassenen) uit Berkelland. Omdat er (op dat moment) geen extra middelen beschikbaar waren zijn we zelf op zoek naar mogelijkheden gegaan. Al snel kwamen we tot de conclusie dat OpWeg Coaching en het Tussenstaphuis in Eibergen zich ook willen inzetten voor deze, toch wel vergeten, doelgroep. Samen met de jongvolwassenen hebben we wensen opgehaald. Conclusie: er is behoefte aan een plek waar je nieuwe sociale contacten kan opdoen, je bestaande contacten kan onderhouden en gewoon, laagdrempelig, een gezellige avond kan hebben. In februari 2023 zijn we gestart met een maandelijkse inloopavond van 1,5 uur. We maken gebruik van de inloopruimte van OpWeg Coaching in Eibergen. Zij, een begeleider van het Tussenstaphuis en de Dorpskamer zijn aanwezig.

Bedoeling
De plek waar jongvolwassen inwoners van de gemeente Berkelland binnen komen voor een praatje, (nieuwe) sociale contacten kunnen opdoen of onderhouden en een start kunnen maken met hun 'Route van de Vraag'. In 2024 willen we blijven voorzien in deze behoefte en het huidige aanbod uitbreiden. Willen we dat deze pilot slaagt dan zijn er extra (financiële) mogelijkheden nodig om naast de maandelijkse inloopavond extra contactmomenten te hebben. We zien dat het in beeld houden van deze doelgroep moeizaam verloopt en extra tijdsinvestering vraagt. Dat is iets wat we graag in 2024 met u als gemeente willen onderzoeken en oppakken.

Activiteiten
Jongvolwassenen die niet in beeld zijn bij het Tussenstaphuis of OpWeg Coaching willen wij op structurele basis ondersteunen. We willen de ondersteuning, dat nu bestaat uit één inloop moment van 1,5 uur per maand, uitbreiden met een extra fysiek contactmoment. Hoe dit extra contactmoment eruit moet komen te zien qua frequentie en duur verschilt per individu. Dit omdat we de inloopavond willen inzetten als middel om (nieuwe) sociale contacten op te doen tussen

jongvolwassenen. We willen deze niet inzetten als contactmoment tussen jongvolwassenen en een ondersteuner. Om deze jongvolwassenen te ondersteunen in het hebben en onderhouden van sociale contacten is meer nodig dan een belletje of een appje. We zien in de praktijk dat deze doelgroep moeilijk écht bereikbaar is. We kunnen ons voorstellen dat het wenselijk is om het bestaande contact uit te bouwen met extra fysieke contact momenten.
Na de zomer van 2023 kijken we, samen met de jongvolwassenen en hun eventuele begeleiding, terug op de geleverde voorziening. Hierin nemen we ook de visie van OpWeg Coaching en het Tussenstaphuis mee. Om zo het vervolg van 2023 én 2024 samen vorm te geven. Het uitgangspunt van deze evaluatie is het feit dat het inloopmoment van één keer per maand á 1,5uur, voor de meest kwetsbare groep, niet opweegt tegen de behoefte die er is.